

KONCEPCIJA. PRIEDAS NR. 4
Lietuvos Respublikos bendrojo plano sąsajos su darnaus
vystymosi tikslais

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas

Organizatorius: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

Plano rengėjas: TAEM URBANISTAI, UAB

2019 m.

LRBP tikslai	DVT
II dalis. Erdvinių sistemų vystymas	
1. Urbanistinė sistema	
<ul style="list-style-type: none"> - Optimizuoti valstybinę urbanistinę struktūrą. - Formuoti ir įtvirtinti Lietuvos hierarchinį daugiacentrį gyvenamųjų vietovių tinklą, užtikrinantį palankiausias socialinio, ekonominio ir ekologinio šalies vystymo sąlygas ir sukurti aukštos žmonių gyvenimo kokybės prielaidas. - Skatinti regionus ir miestus (formuojant funkcinius ryšius) išnaudoti bendras stipriąsias puses ir atskleisti galimus pranašumus, kurie sąveikaudami suteikia papildomą vertę, kurios, veikiant atskirai, negalima būtų pasiekti. 	<p>4 tikslas.</p> <p>Užtikrinti visa apimantį ir lygiavertį kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi</p> <p>9 tikslas.</p> <p>Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves</p> <p>10 tikslas.</p> <p>Mažinti nelygybę tarp šalių ir pačiose šalyse</p> <p>11 tikslas.</p> <p>Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs</p>
2. Erdvinės ekonominės sistemos	
<p>Tvarus ekonomikos augimas ir konkurencingas valstybės ūkio vystymasis. Tam būtina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užtikrinti darbo rinkos paklausą atitinkančios kvalifikuotos darbo jėgos kiekybinius ir kokybinius poreikius; - užtikrinti aukštus gyvenimo kokybės standartus, saugumą, teises ir laisves; - užtikrinti patogią kelių, oro ir vandens transporto bei efektyvią energetikos infrastruktūrą; - efektyviai naudoti gamtinius ir išskastinius išteklius; - pasiruošti IV pramonės revoliucijos iššūkiams plėtojant modernią skaitmeninę infrastruktūrą; - užtikrinti palankias verslo sąlygas (teisinę, reguliavimo ir mokestinę aplinką, aukštus saugumo ir skaidrumo standartus, efektyvius finansų rinką ir viešąjį administravimą). 	<p>8 tikslas.</p> <p>Skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, produktyvų įdarbinimą ir deramą darbą</p> <p>9 tikslas.</p> <p>Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves</p> <p>10 tikslas.</p> <p>Mažinti nelygybę tarp šalių ir pačiose šalyse</p>

3. Susisiekimo sistema	
<ul style="list-style-type: none"> - Pervežant keleivius užtikrinti maksimalią gyvenimo kokybę nepriklausomai nuo teritorijos morfotipo. - Pervežant keleivius ir krovinius užtikrinti ekonominę naudą ir konkurencinį pranašumą tarptautiniame kontekste. - Pervežant keleivius ir krovinius užtikrinti daugiarūšiškumą (įvairiarūšiškumą) tarptautiniu (ir vietiniu) lygmeniu. - Planuojant ir įgyvendinant susisiekimo sistemos koncepciją siekti maksimalaus efektyvumo. - Planuojant ir įgyvendinant susisiekimo sistemos koncepciją siekti maksimalios darnos. 	<p>8 tikslas.</p> <p>Skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, produktyvų įdarbinimą ir deramą darbą</p> <p>9 tikslas.</p> <p>Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves</p> <p>11 tikslas.</p> <p>Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs</p> <p>15 tikslas.</p> <p>Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą</p>
4. Ekosistemos – geoekologinio kompensavimo sistema	
<ul style="list-style-type: none"> - Užtikrinti ekosistemų gyvybingumą palaikant natūralias vystymosi sąlygas. - Sudaryti sąlygas natūraliai formotis antropogeniniam poveikiui atspariai ir funkcionaliai gamtinio karkaso (GK) sistemai, sukurti prielaidas visavertiškoms biologinės įvairovės funkcionavimo sąlygoms palaikyti bei ekologinio kompensavimo funkcijoms atlikti skirtingos antropogeninės apkrovos teritoriniuose dariniuose (santykiškai natūraliose ekosistemose, agroekosistemose, urboekosistemose). - Suformuoti teritoriškai diferencijuotą ekosistemų ir jose esančių išteklių naudojimo intensyvumo modelį atsižvelgiant į jų geoekologinį potencialą ir atsparumą antropogeninei apkrovai. - Užtikrinti degraduotų ir įvairiu laipsniu pažeistų gamtinio karkaso dalių 	<p>15 tikslas.</p> <p>Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą</p>

atkūrimą dirbtinėmis ar natūraliomis priemonėmis siekiant didinti jų geoekologinį potencialą ir funkcionalumą.	
5. Išteklių sistema	
<ul style="list-style-type: none"> - Optimizuoti atsinaujinančių ir neatsinaujinančių išteklių naudojimo intensyvumą siekiant racionaliai naudoti teritorijas bei išsaugoti jų regeneracinį ir geoekologinį potencialą. - Užtikrinti teritorijos geoekologiniu potencialu ir atsparumu antropogeninei apkrovai pagrįstų teritorinių-resursinių vienetų formavimą. - Suformuoti teises ir fizines prielaidas tausojamai naudoti skirtingų teritorijų geoekologinio potencialo privalumus išlaikant gamtinės aplinkos kokybinius parametrus. - 	2 tikslas. Panaikinti badą, užtikrinti apsirūpinimą maistu ir geresnę mitybą, skatinti darnų žemės ūkį 6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją 8 tikslas. Skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, produktyvų įdarbinimą ir deramą darbą
6. Inžinerinės sistemos	
<ul style="list-style-type: none"> - Lietuvos valstybės, jos gyventojų ir verslo energetikos, geriamojo vandens, elektroninių ryšių bei pašto poreikių užtikrinimas, nuotekų ir atliekų tvarkymo paslaugų užtikrinimas. 	6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją 7 tikslas. Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima, darnia ir modernia energija 9 tikslas. Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves 11 tikslas. Pasiiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs 12 tikslas. Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius
III dalis. Vystymo kryptys ir prioritetai	
Teritorinių temų vystymas	

1. Sėkmingi, socialūs ir tvarūs miestai	
<ul style="list-style-type: none">- Kompaktiškų miestų formavimas- Nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimas ir įveiklinimas miestuose- Visavertės gyvenimo sąlygos (miestuose ir priemiesčiuose) (tvariai išplėtotas švietimo infrastruktūros tinklas, modernus ir prieinamas sveikatos paslaugų infrastruktūros tinklas, sąlygos aktyviam senėjimui, įtrauki kultūra, švarus miestų oras, efektyvi kritulių vandens tvarkymo sistema, biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo sistemos formavimas)- Tvari miestų ekonomika- Mobilumas- Tvariai naudojami ištekliai- Gyvybinga gamtinė aplinka- Optimali kraštovaizdžio struktūra	<p>1 tikslas. Panaikinti visų formų skurdą visose šalyse</p> <p>3 tikslas. Užtikrinti sveiką gyvenseną ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę</p> <p>4 tikslas. Užtikrinti visa apimantį ir lygiavertį kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi</p> <p>6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją</p> <p>7 tikslas. Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima, darnia ir modernia energija</p> <p>8 tikslas. Skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, produktyvų įdarbinimą ir deramą darbą</p> <p>9 tikslas. Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves</p> <p>10 tikslas. Mažinti nelygybę tarp šalių ir pačiose šalyse</p> <p>11 tikslas. Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs</p> <p>12 tikslas. Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius</p> <p>13 tikslas. Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos poveikiu veiksmų</p>

Uždaviniai

1 tikslas.Panaikinti visų formų skurdą visose šalyse

1.3. Įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu tinkamas socialinės apsaugos sistemas ir priemonės, skirtas visiems, įskaitant žemiausias ribas, ir iki 2030 metų apimti didelę neturtingiausių ir pažeidžiamiausių žmonių dalį.

1.3.1. Valstybiniu socialiniu draudimu apdraustų ir socialinę paramą gaunančių gyventojų dalis²

Apdraustieji valstybiniu socialiniu draudimu, palyginti su visais gyventojais

Asmenys gaunantys socialinę paramą, palyginti su visais gyventojais²

palyginti su asmenimis, gaunančiais socialinę paramą:

nėščios moterys²

naujagimiai²

bedarbiai, kuriems skiriamos nedarbo socialinio draudimo išmokos, palyginti su visais registruotais bedarbiais¹, %

1.4. Iki 2030 metų užtikrinti, kad visi vyrai ir moterys, ypač neturtingi ir pažeidžiami, turėtų lygias teises į ekonominius išteklius ir galimybę gauti būtiniausias paslaugas, taip pat į žemės ir kitų formų turto nuosavybę ir kontrolę, paveldėjimą, gamtos išteklius, tinkamas naujas technologijas ir finansines paslaugas, įskaitant mikrofinansus.

1.4.1. Namų ūkių, kuriems labai lengva ar lengva naudotis paslaugomis (atsižvelgiant į namų ūkio narių fizines galimybes, atstumą iki teikiamų paslaugų vietos, įstaigų darbo laiką); maisto ir kitų būtiniausių prekių parduotuvių paslaugos; banko paslaugos; pašto paslaugos; viešojo transporto paslaugos

Pirminės sveikatos priežiūros paslaugos

Bendrojo ugdymo mokyklos lankymas mokiniams iki 16 metų amžiaus

1.4.2. Valstybinę žemę nuomojančių 18 metų ir vyresnių gyventojų dalis, palyginti su bendru šio amžiaus gyventojų skaičiumi; vyrai; moterys, %

3 tikslas.Užtikrinti sveiką gyvenimą ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę

3.4. Iki 2030 metų trečdaliu sumažinti priešlaikinį mirtingumą nuo neužkrečiamųjų ligų taikant prevenciją ir gydymą bei skatinti psichinę sveikatą ir gerovę.

3.4.1. Mirtingumas dėl kraujotakos sistemos, vėžio, cukrinio diabeto, kvėpavimo sistemos ligų.

3.8. Pasiiekti visuotinę sveikatos priežiūros paslaugų aprėptį, įskaitant apsaugą nuo finansinės rizikos, galimybę gauti kokybiškas būtiniausias sveikatos priežiūros paslaugas bei saugius, veiksmingus, kokybiškus ir pasiekiamus būtiniausias vaistus ir vakcinas.

3.8.1. Būtiniausių sveikatos priežiūros paslaugų aprėptis (vidutinė būtiniausių paslaugų aprėptis nustatoma pagal reprezentatyvias procedūras, apimančias reprodukcinės, motinų, naujagimių ir vaikų sveikatos apsaugą, infekcinių ir neinfekcinių ligų gydymą, paslaugų mastus ir prieinamumą

visiems ir neturtingiausiems gyventojams)

Indeksas

3.8.2. Apdraustųjų skaičius, palyginti su draudžiamaisiais %

3.9 Iki 2030 metų reikšmingai sumažinti mirčių ir ligų, kurias sukėlė pavojingi chemikalai, oro, vandens ir dirvožemio tarša ir užterštumas, skaičių.

4 tikslas.

Užtikrinti visa apimantį ir lygiavertį kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi

4.2. Iki 2030 metų užtikrinti, kad visos mergaitės ir berniukai gautų kokybišką ankstyvąjį ugdymą, priežiūrą ir ikimokyklinį išsilavinimą ir būtų pasirengę pradiniam ugdymui.

4.3. Iki 2030 metų užtikrinti vienodas galimybes visoms moterims ir vyrams įgyti prieinamą ir kokybišką techninį, profesinį ir aukštąjį išsilavinimą, įskaitant universitetinį.

4.3.1. Mokymosi visą gyvenimą lygis (25–64 metų amžiaus gyventojų, per keturias savaites dalyvavusių formaliaje arba neformaliame mokyme, ir to paties amžiaus visų gyventojų santykis), %

moterys, %

vyrų, %

6 tikslas.

Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją

6.1. Iki 2030 metų pasiekti, kad visiems būtų užtikrintos visuotinės ir lygiateisės galimybės gauti saugų ir prieinamą geriamąjį vandenį.

6.1.1. Gyventojai, aprūpinami centralizuotai tiekiamu vandeniu, palyginti su visais šalies gyventojais, %

6.3. Iki 2030 metų pagerinti vandens kokybę, mažinant taršą, naikinant sąvartynus ir kuo labiau sumažinant pavojingų chemikalų ir medžiagų išskirimą, per pusę sumažinant nevalytų nuotekų kiekį ir labai padidinant atliekų perdirbimą ir saugų pakartotinį naudojimą pasauliniu mastu.

6.3.1. Gyventojai, aprūpinami centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, palyginti su visais gyventojais, %

6.4. Iki 2030 metų labai padidinti vandens naudojimo veiksmingumą visuose sektoriuose ir užtikrinti tausų gėlo vandens paėmimą ir tiekimą, siekiant išspręsti vandens stygiaus problemą ir labai sumažinti žmonių, kenčiančių dėl vandens stygiaus, skaičių.

6.1.1. Gyventojai, aprūpinami centralizuotai tiekiamu vandeniu, palyginti su visais šalies gyventojais, %

7 tikslas.

Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima, darnia ir modernia energija

7.1. Iki 2030 metų užtikrinti visuotinę galimybę gauti prieinamas, patikimas ir modernias energetikos paslaugas.

7.1.1. *Gyventojų, turinčių galimybę naudotis elektra, dalis*

7.1.2. *Gyventojų, naudojančių daugiausia švarų kurą ir technologijas, dalis*

7.2. Iki 2030 metų labai padidinti atsinaujinančios energijos dalį pasaulinės energijos rūšių derinyje.

7.2.1. *Atsinaujinančių išteklių energijos dalis, palyginti su bendruoju galutiniu energijos suvartojimu*

7.3. Iki 2030 metų padvigubinti pasaulinį energijos vartojimo efektyvumo padidinimo rodiklį.

7.3.1. *Energijos intensyvumas, vertinamas kaip pirminės energijos suvartojimo ir BVP santykis*

8 tikslas.

Skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, produktyvų įdarbinimą ir deramą darbą

8.1. Palaikyti ekonomikos augimą vienam gyventojui pagal nacionalines aplinkybes ir pirmiausia bent 7 % bendrojo vidaus produkto augimą per metus mažiausiai išsivysčiusiose šalyse.

8.1.1. *Realaus BVP per capita augimas %*

8.2. Pasiiekti aukštesnį ekonomikos našumo lygį užtikrinant įvairinimą, technologijų modernizavimą ir naujoves, įskaitant dėmesio sutelkimą į didelės pridėtinės vertės ir darbui imlius sektorius.

8.3. Skatinti į vystymąsi orientuotą politiką, remiančią gamybinę veiklą, deramų darbo vietų kūrimą, verslumą, kūrybingumą ir naujoves ir remti labai mažų įmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių formalizavimą ir augimą, įskaitant galimybę gauti finansines paslaugas.

8.4. 2030 metais palaipsniui gerinti veiksmingą pasaulinių išteklių naudojimą vartojimo srityje ir gamyboje ir stengtis atskirti ekonomikos augimą nuo aplinkos būklės blogėjimo laikantis dešimties metų trukmės darnaus vartojimo ir gamybos programų sistemos, vadovaujant išsivysčiusioms šalims.

8.4.1. *Medžiagų pėdsakas, tenkantis vienam gyventojui, pagal žaliavos rūšį, tonos vienam gyventojui*

9 tikslas.

Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves

9.1. Kurti kokybišką, patikimą, tvarią ir atsparią infrastruktūrą, įskaitant regioninę ir tarpvalstybinę infrastruktūrą, skirtą ekonominei plėtrai ir žmonių gerovei didinti, sutelkiant dėmesį į prieinamą ir lygiateisę galimybę ja naudotis visiems.

9.1.1. *Kaimo gyventojų, gyvenančių 2 km spinduliu nuo visus metus funkcionuojančio kelio, dalis, %*

9.1.2. *Keleivių vežimas visų rūšių transportu, tūkst.*

Geležinkelių transportas, tūkst.

Kelių transportas, tūkst.

Vandens transportas, tūkst.

Oro transportas, tūkst.

9.1.2. *Krovinių vežimas visų rūšių transportu, tūkst. tonų*

Geležinkelių transportas, tūkst. tonų

Kelių transportas, tūkst. tonų

Vandens transportas, tūkst. tonų

Oro transportas, tūkst. tonų

Naftotiekis, tūkst. tonų

9.2. Skatinti visa apimančią ir darnią industrializaciją ir iki 2030 metų smarkiai padidinti pramonės sektoriaus dalį, atsižvelgiant į užimtumo ir bendrojo vidaus produkto rodiklius, atitinkamai pagal nacionalines aplinkybes, ir padvigubinti jo dalį mažiausiai išsivysčiusiose šalyse.

9.2.1. Apdirbamosios gamybos sektoriuje sukurta pridėtinė vertė, palyginti su BVP ir tenkanti vienam gyventojui (augimas)

9.4.1. CO₂ išlakos, tenkančios pridėtinės vertės vienetai

9.4.1. Energetikos sektoriaus CO₂ išlakos, tenkančios pridėtinės vertės vienetai, kilotonos/mln. EUR BPV

9.4. Iki 2030 metų modernizuoti infrastruktūrą ir aprūpinti naujais įrenginiais pramonės sektorius, kad jie taptų tvaresni, padėtų pagerinti išteklių naudojimo veiksmingumą ir taikytų daugiau švarių ir aplinkai nekenksmingų technologijų ir gamybos procesų, visoms šalims imantis veiksmų pagal jų atitinkamus pajėgumus.

9.4.1. CO₂ išlakos, tenkančios pridėtinės vertės vienetai

10 tikslas.

Mažinti nelygybę tarp šalių ir pačiose šalyse

10.1. Iki 2030 metų palaipsniui pasiekti ir išlaikyti neturtingiausių 40 % gyventojų pajamų augimą, kuris viršytų nacionalinį vidurkį.

10.1.1. Neturtingiausių 40 % ir visų gyventojų namų ūkių pajamų / išlaidų, tenkančių vienam gyventojui, augimo tempai

10.2. Iki 2030 metų suteikti galimybę ir skatinti socialinę, ekonominę ir politinę visų žmonių įtrauktį, neatsižvelgiant į jų amžių, lytį, negalią, rasę, etniškumą, kilmę, religiją, ekonominę ar kitą padėtį.

10.2.1. Skurdo rizikos lygis (gyventojų, gyvenančių žemiau 50 % pajamų medianos, dalis) %

10.3.1. Gyventojų, teigiančių, kad per paskutinius 12 mėn. asmeniškai susidūrė su diskriminacija arba priekabiavimu, uždraustais pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę, dalis.

11 tikslas.

Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs

11.1. Iki 2030 metų užtikrinti visiems galimybes turėti tinkamą, saugų ir prieinamą būstą ir naudotis būtiniausiomis paslaugomis, taip pat atnaujinti lūšnynus.

11.1.1. Benamių skaičius, palyginti su nuolatinais gyventojais (2011 m. visuotinio gyventojų ir būsto surašymo duomenimis), %

11.2. Iki 2030 metų suteikti galimybę naudotis saugiomis, prieinamomis, pasiekiamomis ir darniomis transporto sistemomis visiems, gerinant kelių eismo saugumą, ypač plečiant viešąjį transportą, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamų asmenų, moterų, vaikų, asmenų su negalia ir pagyvenusių žmonių poreikiams.

11.2.1. Namų ūkių, kuriems labai lengva ar lengva naudotis viešojo transporto paslaugomis, dalis, %

11.3. Iki 2030 metų didinti įtraukią ir darnią urbanizaciją bei visų dalyvavimu pagrįstą, kompleksinio ir darnaus gyvenviečių planavimo ir valdymo gebėjimus visose šalyse.

11.4. Didinti pastangas apsaugoti ir išsaugoti pasaulio kultūros ir gamtos paveldą.

11.6. Iki 2030 metų sumažinti vienam gyventojui tenkanti neigiamą miestų poveikį aplinkai, ypatingą dėmesį skiriant oro kokybei bei komunalinių ir kitų atliekų tvarkymui.

11.6.2. Vidutinė metinė smulkių kietųjų dalelių koncentracija 4 miestuose (perskaičiuota atsižvelgiant į gyventojų skaičių), vidutinė metinė, $\mu\text{g}/\text{m}^3$

11.7. Iki 2030 metų suteikti visuotinę galimybę naudotis saugiomis, įtraukiomis ir prieinamomis žaliomis ir viešomis erdvėmis, pirmiausia moterims ir vaikams, pagyvenusiems ir neįgaliesiems žmonėms.

11a. Remti teigiamus ekonominius, socialinius ir aplinkosauginius miesto, priemiesčių ir kaimo vietovių ryšius stiprinant nacionalinės ir regioninės plėtros planavimą.

11a.1. Mažuose ir vidutinio dydžio miestuose (iki 100 tūkst. gyventojų), įgyvendinančiuose miestų ir regionų vystymo planus, kuriuose atsižvelgiama į gyventojų skaičiaus prognozes ir išteklių poreikius, gyvenančių gyventojų dalis, %

Didžiuosiuose miestuose (nuo 100 tūkst. gyventojų), įgyvendinančiuose miestų ir regionų vystymo planus, kuriuose atsižvelgiama į gyventojų skaičiaus prognozes ir išteklių poreikius, gyvenančių gyventojų dalis, %

12 tikslas.

Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius

12.2. Iki 2030 metų pasiekti darnų gamtos išteklių valdymą ir veiksmingą jų naudojimą.

12.4. Iki 2020 metų užtikrinti aplinkai nekenksmingą chemikalų ir visų atliekų tvarkymą per jų gyvavimo ciklą, laikantis suderintų tarptautinių programų, ir labai sumažinti jų išmetimą į orą, vandenį ir dirvožemį, kad kuo labiau sumažėtų neigiamas jų poveikis žmogaus sveikatai ir aplinkai.

12.5. Iki 2030 metų labai sumažinti atliekų susidarymą, taikant prevenciją, mažinimą, perdirbimą ir pakartotinį panaudojimą.

12.5.1. Nacionalinis perdirbimo rodiklis, tonomis perdirbtų medžiagų

12c. Racionalizuoti neveiksmingas iškastinio kuro subsidijas, skatinančias eikvojančią vartojimą, pašalinant rinkos iškreipimus remiantis nacionalinėmis aplinkybėmis, įskaitant mokesčių pertvarkymą ir laipsnišką šių žalingų subsidijų nutraukimą ten, kur jos teikiamos, siekiant atspindėti jų poveikį aplinkai, visapusiškai atsižvelgiant į ypatingus besivystančių šalių poreikius ir sąlygas, taip pat kuo labiau sumažinti galimą neigiamą poveikį jų vystymuisi neturtingas ir paveiktas bendruomenes apsaugančiu būdu.

12c.1. Subsidijų iškastiniam kurui suma, tenkanti BVP vienetui (gamyba ir vartojimas) ir palyginti su bendromis šalies išlaidomis iškastiniam kurui

13 tikslas.

Įmtis skubių kovos su klimato kaita ir jos poveikiu veiksmy

13.1. Stiprinti visose šalyse atsparumą su klimatu susijusiems pavojams ir gaivalinėms nelaimėms bei gebėjimą prisitaikyti prie jų padarinių.

2. Ekologiškas, ekonomiškas žemės ūkis ir gyvybingos kaimo vietovės	
<ul style="list-style-type: none"> → Švarus oras ir vanduo, sveikas ir našus dirvožemis → Tausojamasis dirvožemio naudojimas atsižvelgiant į jo geoekologinį potencialą, palaikant ir didinant jo našumą → Įdiegtos mažiau taršios technologijos → Funkcionalios ir sveikos, socialiai ir ekonomiškai patrauklios kaimo vietovės 	<p>2 tikslas.</p> <p>Panaikinti badą, užtikrinti apsirūpinimą maistu ir geresnę mitybą, skatinti darnų žemės ūkį</p> <p>3 tikslas.</p> <p>Užtikrinti sveiką gyvenseną ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę</p> <p>4 tikslas.</p> <p>Užtikrinti visa apimantį ir lygiavertį kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi</p> <p>6 tikslas.</p> <p>Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją</p> <p>11 tikslas.</p> <p>Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs</p> <p>15 tikslas.</p> <p>Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą</p>
Uždaviniai	
<p><u>2 tikslas.</u></p> <p><u>Panaikinti badą, užtikrinti apsirūpinimą maistu ir geresnę mitybą, skatinti darnų žemės ūkį</u></p> <p>2.4. Iki 2030 metų užtikrinti darnias maisto gamybos sistemas ir įdiegti lanksčią žemės ūkio praktiką, kuri didintų produktyvumą ir gamybą, padėtų išsaugoti ekosistemas, stiprintų gebėjimus prisitaikyti prie klimato kaitos, ekstremalių oro sąlygų, sausros, potvynių ir kitų gaivalinių nelaimių bei palaiapsniui gerintų žemės ir dirvos kokybę.</p> <p><u>3 tikslas.</u></p> <p><u>Užtikrinti sveiką gyvenseną ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę</u></p> <p>3.4. Iki 2030 metų trečdaliu sumažinti priešlaikinį mirtingumą nuo neužkrečiamųjų ligų taikant prevenciją ir gydymą bei skatinti psichinę sveikatą ir gerovę.</p> <p>3.8. Pasiekti visuotinę sveikatos priežiūros paslaugų aprėptį, įskaitant apsaugą nuo finansinės rizikos, galimybę gauti kokybiškas būtiniausias sveikatos priežiūros paslaugas bei saugius, veiksmingus, kokybiškus ir pasiekiamus būtiniausius vaistus ir vakcinas.</p>	

4 tikslas.

Užtikrinti visa apimantį ir lygiavertį kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi

4.2. Iki 2030 metų užtikrinti, kad visos mergaitės ir berniukai gautų kokybišką ankstyvąjį ugdymą, priežiūrą ir ikimokyklinį išsilavinimą ir būtų pasirengę pradiniam ugdymui.

4.3. Iki 2030 metų užtikrinti vienodas galimybes visoms moterims ir vyrams įgyti prieinamą ir kokybišką techninį, profesinį ir aukštąjį išsilavinimą, įskaitant universitetinį.

6 tikslas.

Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją

6.1. Iki 2030 metų pasiekti, kad visiems būtų užtikrintos visuotinės ir lygiateisės galimybės gauti saugų ir prieinamą geriamąjį vandenį.

6.3. Iki 2030 metų pagerinti vandens kokybę, mažinant taršą, naikinant sąvartynus ir kuo labiau sumažinant pavojingų chemikalų ir medžiagų išskyrimą, per pusę sumažinant nevalytų nuotekų kiekį ir labai padidinant atliekų perdirbimą ir saugų pakartotinį naudojimą pasauliniu mastu.

6.6. Iki 2020 metų apsaugoti ir atkurti su vandeniu susijusias ekosistemas, įskaitant kalnus, miškus, pelkes, upes, vandeninguosius sluoksnius ir ežerus.

11 tikslas.

Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs

11.6. Iki 2030 metų sumažinti vienam gyventojui tenkantį neigiamą miestų poveikį aplinkai, ypatingą dėmesį skiriant oro kokybei bei komunalinių ir kitų atliekų tvarkymui.

11.6.2. Vidutinė metinė smulkių kietųjų dalelių koncentracija 4 miestuose (perskaičiuota atsižvelgiant į gyventojų skaičių), vidutinė metinė, $\mu\text{g}/\text{m}^3$

12 tikslas.

Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius

12.4. Iki 2020 metų užtikrinti aplinkai nekenksmingą chemikalų ir visų atliekų tvarkymą per jų gyvavimo ciklą, laikantis suderintų tarptautinių programų, ir labai sumažinti jų išmetimą į orą, vandenį ir dirvožemį, kad kuo labiau sumažėtų neigiamas jų poveikis žmogaus sveikatai ir aplinkai.

15 tikslas.

Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą

15.1. Iki 2020 metų užtikrinti sausumos ir vidaus gėlo vandens ekosistemų ir jų paslaugų, pirmiausia miškų, pelkių, kalnų ir sausumų, išsaugojimą, atkūrimą ir tausų naudojimą laikantis tarptautinėse sutartyse nustatytų įsipareigojimų.

15.2. Iki 2020 metų skatinti visų rūšių miškų darnaus valdymo įgyvendinimą, stabdyti miškų kirtimą, atkurti išnykusius miškus ir labai padidinti miškų želdinimą pasauliniu lygiu.

15.3. Iki 2030 metų kovoti su dykumėjimu, atkurti nykstančią žemę ir dirvožemį, įskaitant žemę, paveiktą dykumėjimo, sausros ir potvynių, ir siekti, kad žemės būklė neblogėtų visame pasaulyje.

3. Gamtinės teritorijos – ekologinio balanso pagrindas	
<ul style="list-style-type: none"> - Biologinės įvairovės išsaugojimas ir gausinimas užtikrinant jos racionalų naudojimą - Kraštovaizdžio raidos stabilumo užtikrinimas 	<p>11 tikslas.</p> <p>Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs</p> <p>15 tikslas.</p> <p>Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą</p>
Uždaviniai	
<p><u>11 tikslas.</u></p> <p><u>Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs</u></p> <p>11.4. Didinti pastangas apsaugoti ir išsaugoti pasaulio kultūros ir gamtos paveldą.</p> <p><u>15 tikslas.</u></p> <p><u>Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą</u></p> <p>15.5. Imtis skubių ir reikšmingų veiksmų, siekiant sumažinti gamtos buveinių būklės blogėjimą, sustabdyti biologinės įvairovės praradimą ir iki 2020 metų apsaugoti nykstančias rūšis ir užkirsti kelią jų išnykimui.</p> <p>15.6. Skatinti sąžiningą ir lygiateisį dalijimąsi genetinių išteklių teikiama nauda ir suteikti galimybes naudotis tokiais ištekliais, kaip susitarta tarptautiniu lygmeniu.</p> <p>15.7. Imtis neatidėliotinų veiksmų, siekiant sustabdyti neleistiną saugomų augalijos ir gyvūnijos rūšių naikinimą ir neteisėtą prekybą jais bei išspręsti neteisėtos laukinės floros ir faunos pasiūlos ir paklausos klausimus.</p> <p>15.8. Iki 2020 metų įdiegti priemones, skirtas užkirsti kelią svetimų invazinių rūšių platinimui ir labai sumažinti jų poveikį žemės ir vandens ekosistemoms, taip pat kontroliuoti arba sunaikinti tokias pirmenybines rūšis.</p> <p>15.9. Iki 2020 metų įtraukti ekosistemų ir biologinės įvairovės vertybes į nacionalinį ir vietinį planavimą, vystymosi procesus, skurdo mažinimo strategijas ir ataskaitas.</p>	
4. Atsakingai naudojama jūra ir pakrantė	
<ul style="list-style-type: none"> - Tvari energijos gamyba ir naudojimas (atsinaujinantys energijos šaltiniai, energetinė nepriklausomybė) 	<p>7 tikslas.</p> <p>Užtikrinti visiems galimybę naudotis</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Tvariai naudoti jūrą ir pakrantę (taip pat valdoma urbanizacija, rekreacija ir turizmas gelmių naudojimas, kultūros paveldas, žuvininkystė) ir kt. - Būtinoji infrastruktūra (uostai, susisiekimas sausumoje) - Valstybės saugos ir saugumo užtikrinimas 	<p>prieinama, patikima, darnia ir modernia energija</p> <p>8 tikslas.</p> <p>Skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, produktyvų įdarbinimą ir deramą darbą</p> <p>9 tikslas.</p> <p>Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves</p> <p>12 tikslas.</p> <p>Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius</p> <p>14 tikslas.</p> <p>Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius darniam vystymuisi</p>
Uždaviniai	
<p><u>7 tikslas.</u></p> <p><u>Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima, darnia ir modernia energija</u></p> <p>7.2. Iki 2030 metų labai padidinti atsinaujinančios energijos dalį pasaulinės energijos rūšių derinyje.</p> <p>7.2.1. <i>Atsinaujinančių išteklių energijos dalis, palyginti su bendruoju galutiniu energijos suvartojimu %</i></p> <p>7.3. Iki 2030 metų padvigubinti pasaulinį energijos vartojimo efektyvumo padidinimo rodiklį.</p> <p>7.3.1. <i>Galutinės energijos intensyvumas, vertinamas kaip galutinės energijos suvartojimo ir BVP santykis. Tona naftos ekvivalentu (TNE) milijonui EUR sukurto BVP</i></p> <p><u>8 tikslas.</u></p> <p><u>Skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, produktyvų įdarbinimą ir deramą darbą</u></p> <p>8.4. 2030 metais palaipsniui gerinti veiksmingą pasaulinių išteklių naudojimą vartojimo srityje ir gamyboje ir stengtis atskirti ekonomikos augimą nuo aplinkos būklės blogėjimo laikantis dešimties metų trukmės darnaus vartojimo ir gamybos programų sistemos, vadovaujant išsivysčiusioms šalims.</p> <p>8.4.1. <i>Medžiagų pėdsakas, tenkantis vienam gyventojui, pagal žaliavos rūšį. Tonos vienam gyventojui</i></p> <p><u>9 tikslas.</u></p> <p><u>Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves</u></p> <p>9.4.1. CO₂ išlakos, tenkančios pridėtinės vertės vienetai</p> <p>9.4.1. <i>Energetikos sektoriaus CO₂ išlakos, tenkančios pridėtinės vertės vienetai. Kilotonos/mln. EUR</i></p>	

<p><i>BPV</i></p> <p><u>12 tikslas.</u></p> <p><u>Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius</u></p> <p>12.2. Iki 2030 metų pasiekti darnų gamtos išteklių valdymą ir veiksmingą jų naudojimą.</p> <p><i>12.2.1. Medžiagų pėdsakas, tenkantis vienam gyventojui, pagal žaliavos rūšį. Tonos vienam gyventojui</i></p> <p><u>14 tikslas.</u></p> <p><u>Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius darniam vystymuisi</u></p> <p>14.2. Iki 2020 metų tausiai valdyti ir saugoti jūrų ir pakrančių ekosistemas, siekiant išvengti didelio neigiamo poveikio, įskaitant jų atsparumo didinimą, ir imtis veiksmų joms atkurti, siekiant užtikrinti, kad vandenynai būtų sveiki ir produktyvūs.</p> <p><i>14.2.1. Pajūrio juostos plotis nuo jūros iki apsauginio paplūdimio kopagūbrio, m</i></p>	
<p>Specialiųjų temų vystymas</p>	
<p>1. Stiprus teritorinis identitetas</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Vystyti vietos identitetą kuriant stiprius ryšius tarp skirtingų sektorių, savivaldos ir vietinių bendruomenių, bei atsižvelgiant į teritorijos socialinę, kultūrinę ir istorinę sanklodą. - Puoselėti materialųjį ir nematerialųjį kultūros paveldą, kurti naujus vietos naratyvus, grįstus regioniniu išskirtinumu. - Išsaugoti ir aktualizuoti šalies istoriją, kuriant ir stiprinant daugiakultūrės Lietuvos tapatybę ir tradicijas. - Užtikrinti saugomų teritorijų vertybių apsaugą ir sistemos vystymą. - Puoselėti išskirtinės vertės kultūrinį kraštovaizdį. 	<p>8 tikslas.</p> <p>Skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, produktyvų įdarbinimą ir deramą darbą</p> <p>11 tikslas.</p> <p>Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs</p> <p>12 tikslas.</p> <p>Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius</p> <p>16 tikslas.</p> <p>Skatinti taikias ir įtraukias visuomenes darniam vystymuisi, suteikti visiems galimybes reikalauti teisingumo ir kurti veiksmingas, atsakingas ir įtraukias institucijas visais lygiais</p>
<p>2. Lietuvos strateginiai objektai</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Prisidėti prie kitų sistemų tikslų įgyvendinimo 	<p>Visi tikslai, nurodyti prie visų kitų sistemų</p>
<p>3. Konkurencinga valstybė</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Šalies metropolinių struktūrų, matomų 	<p>8 tikslas.</p>

<p>Europos kontekste, stiprinimas (Vilnius, Kaunas, Klaipėda)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Susisiekimo ryšių su užsienio valstybėmis užtikrinimas – patraukli logistikai šalis - Lanksti, greitai prie ūkio subjektų poreikių pritaikoma planavimo dokumentų, procedūrų sistema (teritoriniai sprendiniai, leidžiantys greitą planavimo procedūrų ir sprendinių pritaikymo ūkio subjektų poreikiams) - Esamų kultūrinių ir gamtinių vertybių potencialo išnaudojimas (Lietuva – žalioji oazė) 	<p>Skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, produktyvų įdarbinimą ir deramą darbą</p> <p>9 tikslas.</p> <p>Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves</p> <p>10 tikslas.</p> <p>Mažinti nelygybę tarp šalių ir pačiose šalyse</p> <p>11 tikslas.</p> <p>Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs</p> <p>17 tikslas.</p> <p>Stiprinti įgyvendinimo priemones ir atgaivinti pasaulinę darnaus vystymosi partnerystę</p>
Uždaviniai	
<p><u>8 tikslas.</u></p> <p><u>Skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, produktyvų įdarbinimą ir deramą darbą</u></p> <p>8.9. Iki 2030 metų sukurti ir įgyvendinti politiką, skirtą darniam turizmui, kuris padeda sukurti darbo vietas, taip pat pristatyti vietas kultūrą ir produktus, plėtoti.</p> <p><i>8.9.1. Turizme sukurta pridėtinė vertė, palyginti su bendrąja pridėtine verte</i></p> <p><i>8.9.2. Užimtieji turizme (neįskaitant valstybės sektoriaus), palyginti su visais užimtaisiais</i></p> <p><u>9 tikslas.</u></p> <p><u>Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves</u></p> <p>9.1. Kurti kokybišką, patikimą, tvarią ir atsparią infrastruktūrą, įskaitant regioninę ir tarpvalstybinę infrastruktūrą, skirtą ekonominei plėtrai ir žmonių gerovei didinti, sutelkiant dėmesį į prieinamą ir lygiateisę galimybę ją naudotis visiems.</p> <p><i>9.1.1. Keleivių vežimas visų rūšių transportu</i></p> <p><i>9.1.2. Krovinių vežimas visų rūšių transportu</i></p> <p><u>10 tikslas.</u></p> <p><u>Mažinti nelygybę tarp šalių ir pačiose šalyse</u></p> <p>10.2. Iki 2030 metų suteikti galimybę ir skatinti socialinę, ekonominę ir politinę visų žmonių įtrauktį, neatsižvelgiant į jų amžių, lytį, negalią, rasę, etniškumą, kilmę, religiją, ekonominę ar kitą padėtį.</p> <p><i>10.2.1. Skurdo rizikos lygis (gyventojų, gyvenančių žemiau 60 % pajamų medianos, dalis)</i></p> <p><u>11 tikslas.</u></p> <p><u>Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs</u></p>	

11.3. Iki 2030 metų didinti įtraukią ir darnią urbanizaciją bei visų dalyvavimu pagrįstą, kompleksinio ir darnaus gyvenviečių planavimo ir valdymo gebėjimus visose šalyse.

11.3.2. Gyventojų, kurie per paskutinius 12 mėnesių dalyvavo sprendžiant vietos viešuosius reikalus, dalis

11.4. Didinti pastangas apsaugoti ir išsaugoti pasaulio kultūros ir gamtos paveldą.

11.4.1. Kultūros paveldui išsaugoti iš valstybės ir savivaldybių biudžeto skirtos lėšos

11a. Remti teigiamus ekonominius, socialinius ir aplinkosauginius miesto, priemiesčių ir kaimo vietovių ryšius stiprinant nacionalinės ir regioninės plėtros planavimą.

11a.1. Mažuose ir vidutinio dydžio miestuose (iki 100 tūkst. gyventojų), įgyvendinančiuose miestų ir regionų vystymo planus, kuriuose atsižvelgiama į gyventojų skaičiaus prognozes ir išteklių poreikius, gyvenančių gyventojų dalis, %

11a.2. Didžiuosiuose miestuose (nuo 100 tūkst. gyventojų), įgyvendinančiuose miestų ir regionų vystymo planus, kuriuose atsižvelgiama į gyventojų skaičiaus prognozes ir išteklių poreikius, gyvenančių gyventojų dalis

15 tikslas.

Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą

15.1. Iki 2020 metų užtikrinti sausumos ir vidaus gėlo vandens ekosistemų ir jų paslaugų, pirmiausia miškų, pelkių, kalnų ir sausumų, išsaugojimą, atkūrimą ir tausų naudojimą laikantis tarptautinėse sutartyse nustatytų įsipareigojimų.

15.1.1. Miškingumas (angl. FAO skaičiavimo metodu)

15.1.2. Saugomų gamtos teritorijų plotas, palyginti su šalies plotu

15.5. Imtis skubių ir reikšmingų veiksmų, siekiant sumažinti gamtos buveinių būklės blogėjimą, sustabdyti biologinės įvairovės praradimą ir iki 2020 metų apsaugoti nykstančias rūšis ir užkirsti kelią jų išnykimui.

15.5.1. Raudonosios knygos indeksas

16 tikslas.

Skatinti taikias ir įtraukias visuomenes darniam vystymuisi, suteikti visiems galimybes reikalauti teisingumo ir kurti veiksmingas, atsakingas ir įtraukias institucijas visais

16.5. Labai sumažinti visų formų korupciją ir kyšininkavimą.

16.5.1. Gyventojų, per paskutinius 12 mėn. bent kartą bendravusių su valstybės pareigūnu ir davusių jam kyšį arba jo paprašytų duoti kyšį, dalis

16.5.2. Įmonių, per paskutinius 12 mėn. bent kartą bendravusių su valstybės pareigūnu ir davusių jam kyšį arba jo paprašytų duoti kyšį, dalis

17 tikslas.

Stiprinti įgyvendinimo priemones ir atgaivinti pasaulinę darnaus vystymosi partnerystę

17.6. Stiprinti šiaurės–pietų ir pietų–pietų krypčių bei trišalį regioninį ir tarptautinį

bendradarbiavimą ir galimybę naudotis mokslo, technologijų ir naujovių teikiamais laimėjimais, didinti dalijimąsi žiniomis tarpusavyje suderintomis sąlygomis, įskaitant geresnį esamų mechanizmų koordinavimą, pirmiausia Jungtinių Tautų lygmeniu, ir pasitelkiant pasaulinį technologijų perdavimo palengvinimo mechanizmą.

17.6.1. Tarpvalstybinių susitarimų mokslo ir technologijų srityje skaičius

LIETUVA 2030
bendrasis planas